

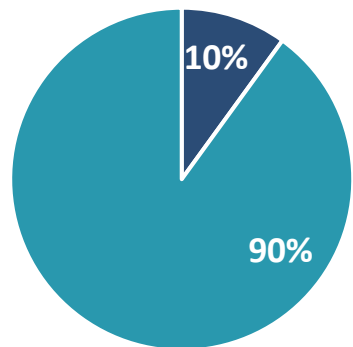
Forfattere: Morten Frost Kamphøener | Nordisk Markedschef & Jacob W. Schmidt | Associate Prof. ved AAU

Kulfiberforstærkning af betonkonstruktioner

- Materialet og egenskaber
- Anvendelse
- Montage
- Design
- Eksempler

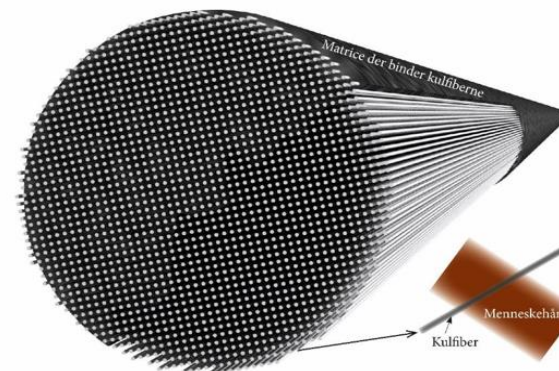
Materialet og egenskaber

Produktion af kulfiber råmateriale

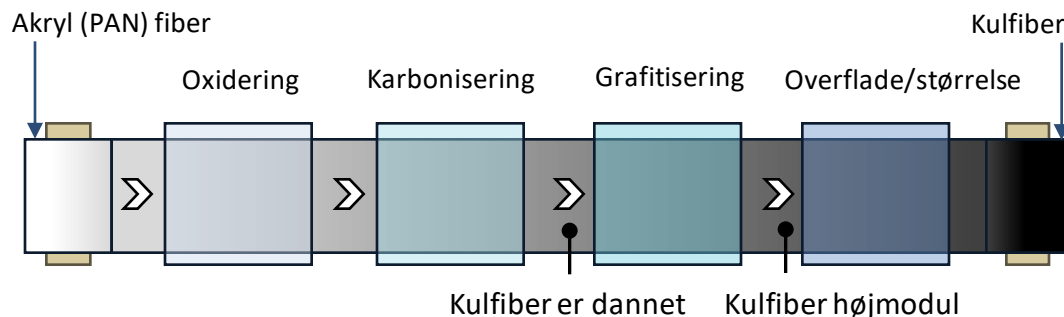

- Rayon (cellulose)
- PolyAcryloNitrile

Ultratynde kulfiberstreng (ca. 0,005-0,010 mm i diameter)

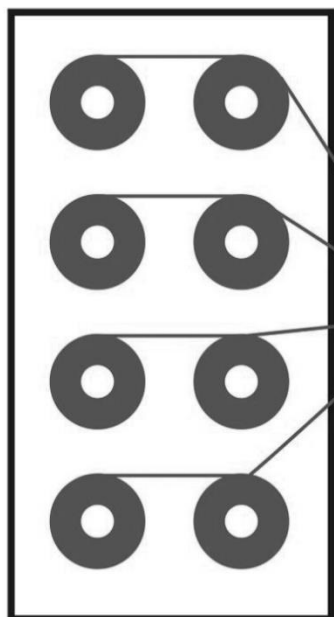
Råfiber karakteriseres ved 1K/3K/6K/9K/12K/15K/18K/24K/48K/etc. Tallet indikerer antal streng i tusinder pr. tråd

kilde [CompositesWorld](https://www.compositesworld.com)

Materialet og egenskaber

Kulfibertråde

Matrice (komposit)

pultruderingsproces

Profilering

Hærdning

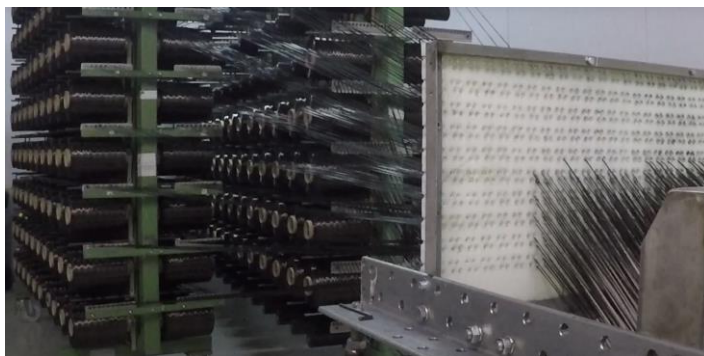
Trækkere

Sav

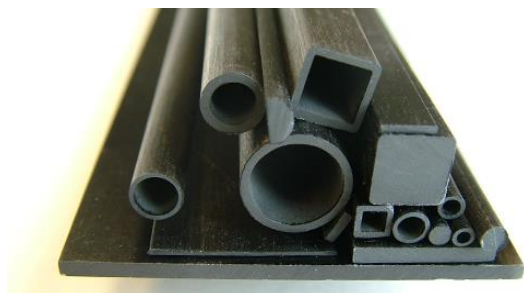

CFRP produkter
(Carbon Fiber Reinforced Polymer)

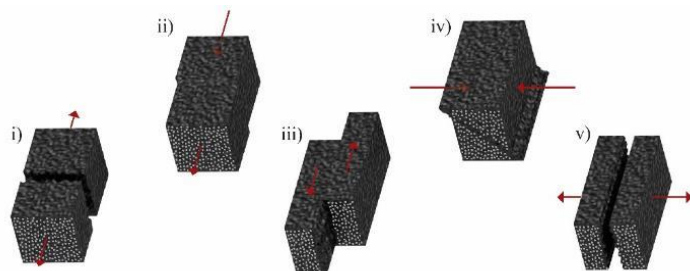

Materialiet og egenskaber

CFRP produkter (Carbon Fiber Reinforced Polymer)

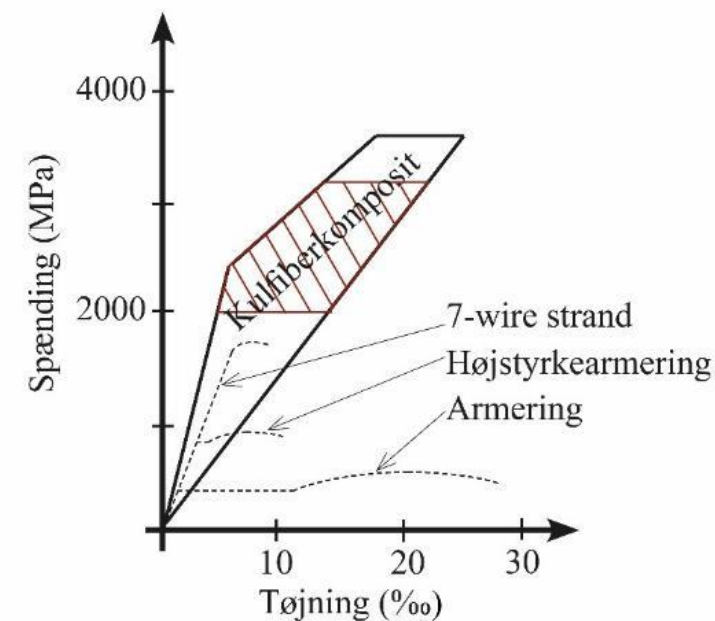
Anisotropiske egenskaber

Kulfiberkompositers brudtyper ved forskellige kraftpåvirkninger i forskellige retninger.

Egenskaber

- Linear elastisk til brud
- Høj brudstyrke
- Designfleksibel
- Lav vægtmasse
- Korrosionsfri materiale

E-modul [GPa]	Brudspænding [MPa]	Brudtøjning [‰]	Temperaturudvidelseskoefficient [x10 ⁻⁶ /°C]
200-260	2000-3300	9-16	-1 to 0
160-170		14-18	

Anvendelse

A Simpson Strong-Tie® Company

Kulfiberprodukter

Kulfiberlaminater

Kulfiberkompositplade som limes direkte på betonoverfladen.

Externally Bonded (EB)

Kulfiberstænger

kulfiberkompositstang som limes i spor i betonens dæklag

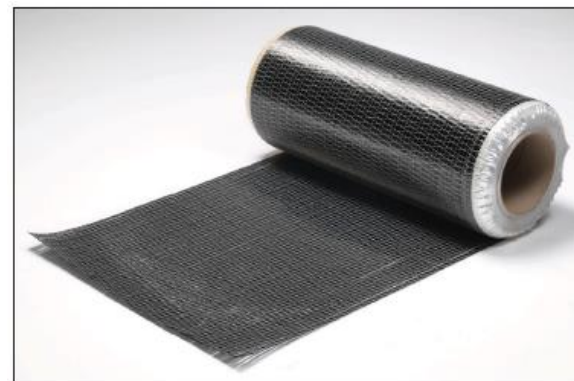
Near surface mounted (NSM)

Kulfiberdug

Vævet kulfiberdug som limes direkte på betonoverfladen.

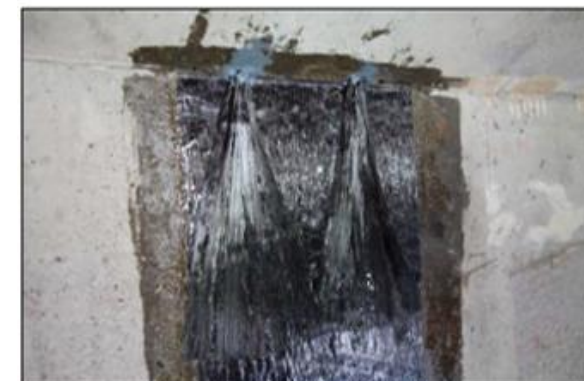
Externally Bonded (EB)

Kulfiberankre

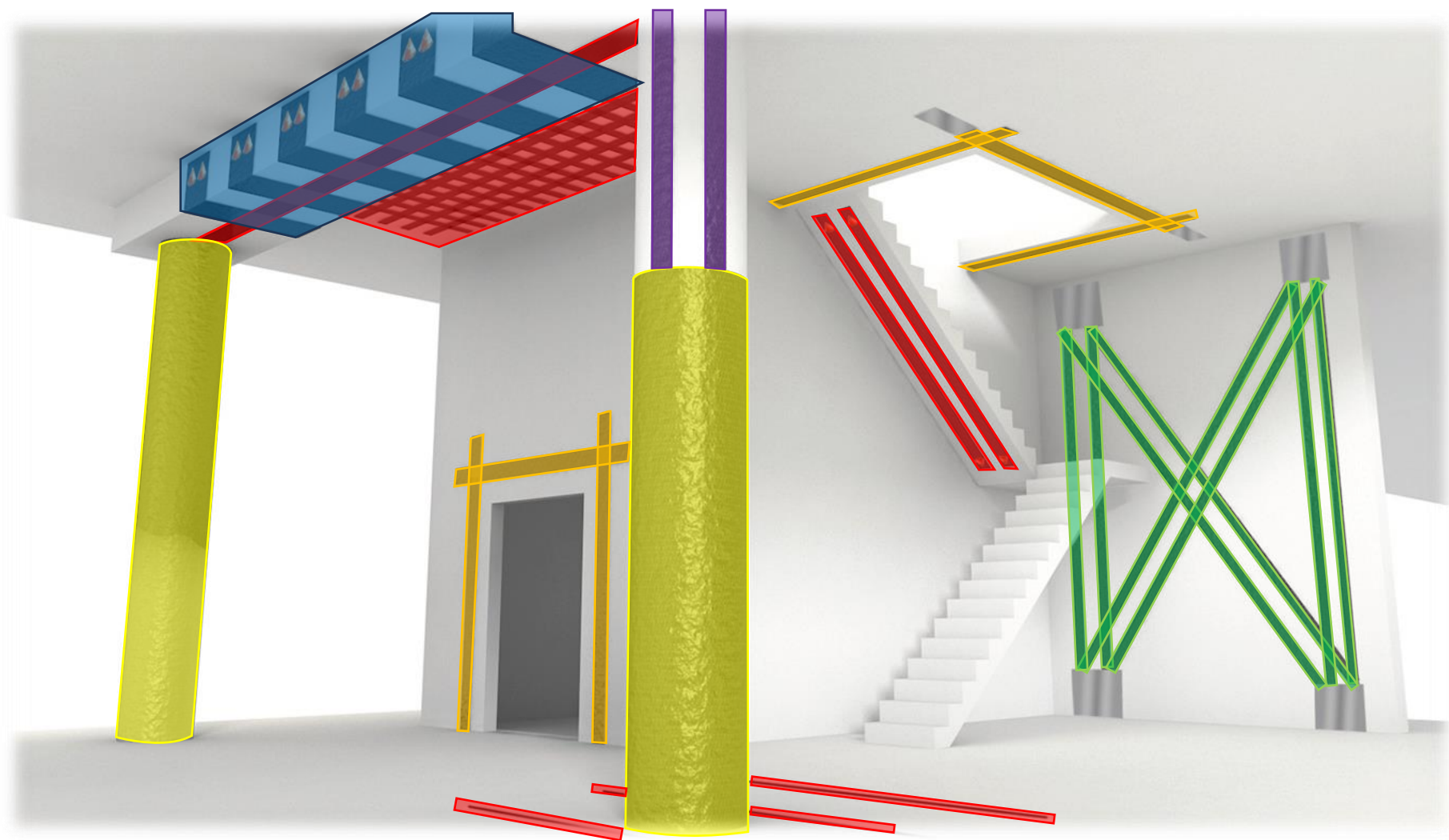
Kulfibertråde samlet indlimes delvist i beton og på kulfibervæv.

Anchoring

Anvendelse

- Lastforøgelse
- Moment og nedbøjning
- Forskydning
- Normalkraft
- Udknækning
- Hultagning
- Stabilitet

Anvendelse

Last forøgelse

- Bøjningsmoment og nedbøjning
- Forskydning
- Trykstyrke
- Udknækning

Montage

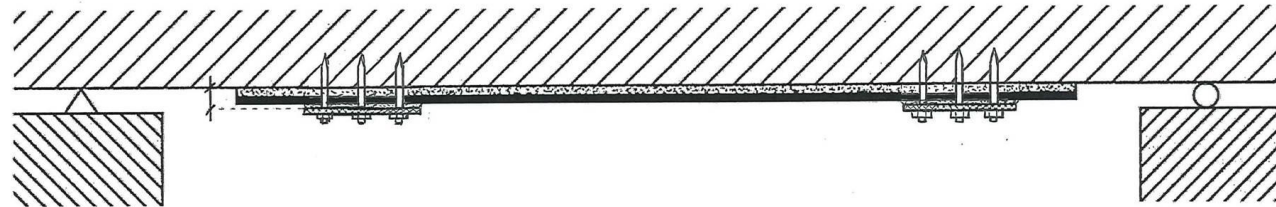

A Simpson Strong-Tie® Company

Montageproces - kulfiberplader

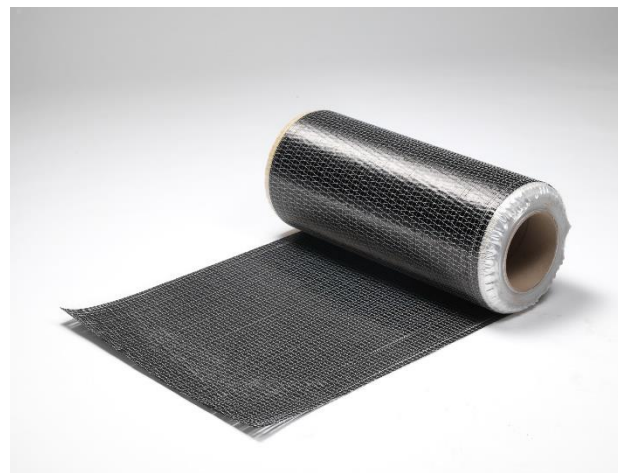
Montageproces – forspændte kulfiberplader

Montageproces – indlimning af kulfiber

Montageproces - kulfiberdug

A Simpson Strong-Tie® Company

Design

Normer og guidelines

Eurocode behandler pt. ikke kulfiberforstærkning.

I kommende opdatering af betonnormen EC2 behandles kulfiberforstærkning i annex J og Ja

International Concrete Federation i *FIB bulletin 90*

Da der ikke findes nogen norm for arbejdet, er det omfattet af:

BR18, kapitel 15, §352.

DS/EN 1504 – serien

- 1504-4 Konstruktiv forstærkning ved pålimning af armering
- Check CE mærkning + DoP på limprodukter

Nationale guidelines

- Tyskland
- Schweiz
- Italien
- Frankrig
- UK
- Holland
- USA

Kulfiberforstærkning introduceret i nyt afsnit i betonhåndbogen

20 Reparation af beton

20.1 - Reparation (17 sider)

20.2 - Overfladebeskyttelse (32 sider)

20.3 - Reparatjonsmørtler og beton (15 sider)

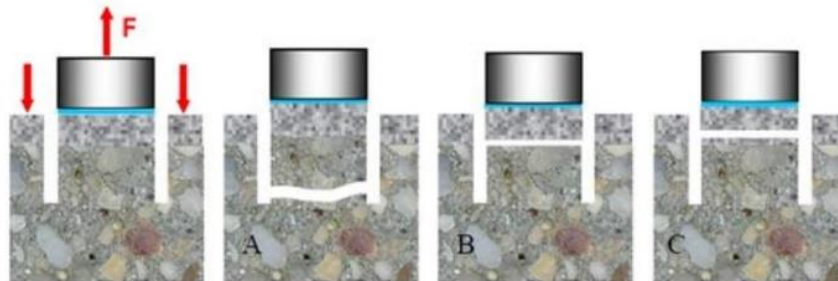
20.4 - Kulfiberforstærkninger af betonkonstruktioner (16 sider)

Design

Vigtige forudsætninger

- Kendskab til konstruktionens statiske system forinden og efter forstærkningen.
- Information om eksisterende konstruktions geometri.
- Eksisterende armeringsdimensioner, placering og kvalitet.
- Tilstandsvurdering af betonen. (Kap. 18 i betonhåndbogen + DS/EN1504-9)
- Information om betonens tryk- og trækstyrke. (Kap. 10.1+10.2 i betonhåndbogen)
- Aftrækstyrken jf. DS/EN 1542

- DS11990 Bæreevnevurdering af eksisterende konstruktioner

Ferstærkning af beton med S&P FRP laminat
Nødvendig information om projektet

Projekt: _____ S&P Designcenter Nordic
S&P Designcenter
SE-503 79 Gäddede
Tel: +46 (0)31 730 41 40
Fax: +46 (0)31 730 41 40
E-mail: info@snp.se
Web: www.snp.se

Placering: _____ Kontaktperson: _____
Firma: _____ Mob: _____ e-mail: _____
Tit: _____

1) Beräkningsmodell Fritt upptaget balk Känslig balk
 Anslutnings- / Måttarm Stödmoment
 Komplex (reglerat moment)

2) Tvärsnitt = Läga för befintlig armering

Bjälklag T-balk R-balk

Spännvidd: _____ m

3) Bef. betonghållfasthet (ex. B25, C35/45, etc.):
Uppmätt draghållfasthet: _____

4) Bef. armerings kvalitets-hållfasthet:
Armering vid dimensionerande moment: _____
Armering vid uppbyggnad: _____
Tvärkraftarmering: _____

5) Beräkningar/Analyse – värtigen bifoga följande information:

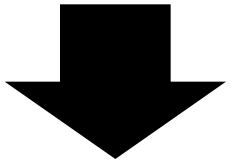
- 1) Skissa på befintlig och ny beräkningsmodell med spännviddet och position av last.
- 2) Moment diagram för installationsödet. Befintligt utseende med endast egenvikt ($\gamma = 1,0$).
- 3) Momentdiagram i brott (ULS) av ny beräkningsmodell. Efter förstärkning och fullt belastat.
a) Max moment i fullt
b) Max moment över stöd
- 4) Momentdiagram i karakteristisk lastkombination af det nye fullt belastet system (permanent och ryttelast med $\gamma = 1,0$).
- 5) Tvärkraftdiagram i brott (ULS) av ny beräkningsmodell. Efter förstärkning och fullt belastat.

Design

Brudmekanismer

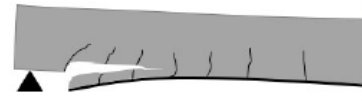
- Delaminering ved endeforankring
- Afskalling af betondæklag
- Delaminering forårsaget af
  - Forskydningsrevner
  - Bøjningsmoment revner
  - Kombination af forskydning og bøjningsmoment
- Sprødt brud

Reduceret udnyttelse af kulfiberens kapacitet grundet brud initieres typisk i overgang mellem limen og betonen (afskalningsbrud).

Endeafskalning, hvor laminat løsriver i enden af yderste betonlag tæt på overgang mellem beton og epoxyklæberen til kulfiberen.

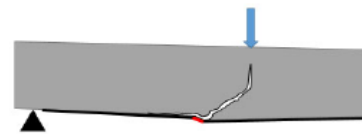
Dæklagsseparering, hvor dæklag løsriver fra ende af kulfiberkompositten.

Interlaminar afskalning ved forskydningsrevne

Interlaminar afskalning ved bøjningsrevne

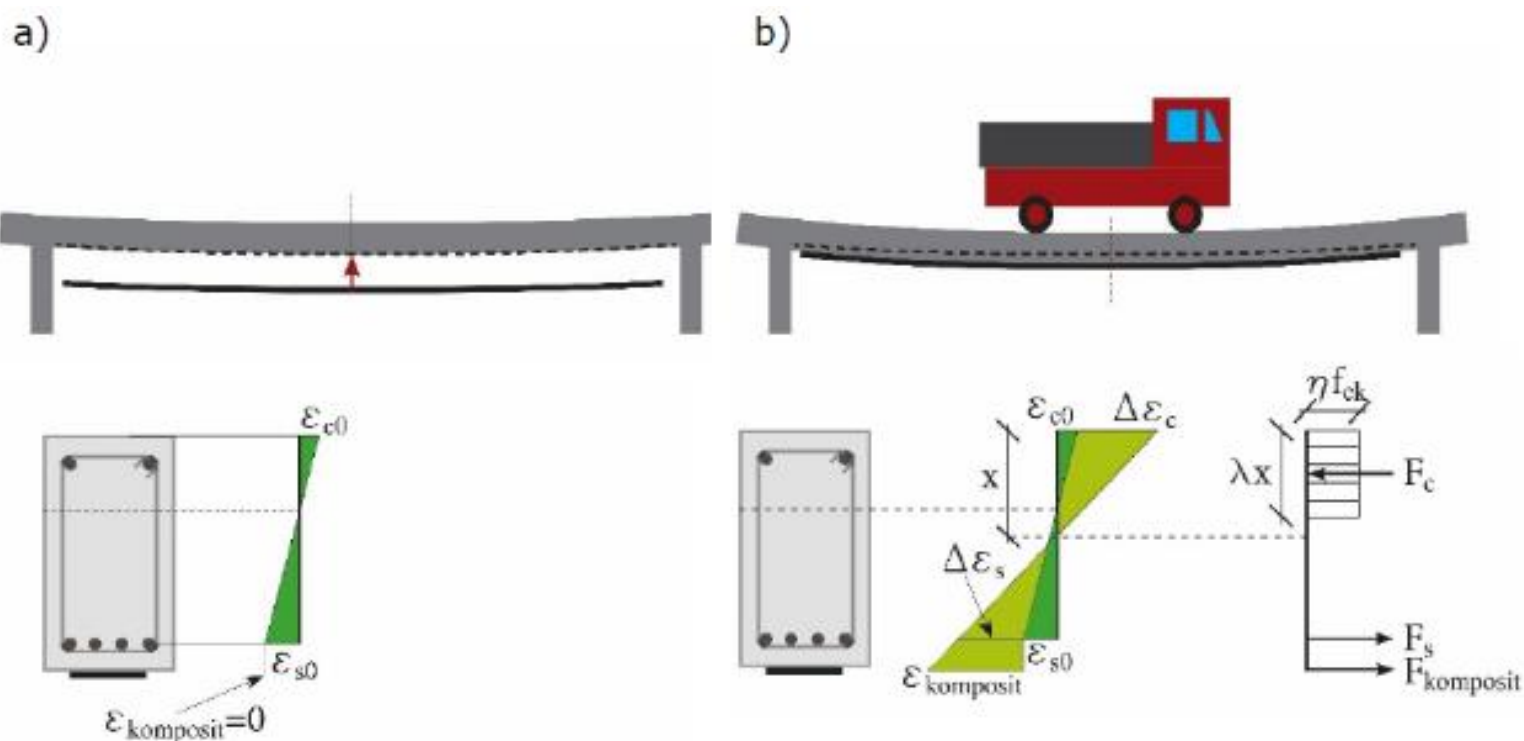
Interlaminar afskalning ved bøjnings- og forskydningsrevne

Design

Kulfiber kræver en tøjning for at udvikle en kraft

$$F = EA * \varepsilon$$

Design

Ved design med kulfibersystemer anvendes en begrænsning af tøjningsniveauet i kulfibersystemet.

Tøjning i CFRP ved afskaliningsbrud

$$\varepsilon_{komposit,u} = 1,6\% \text{ (Standard Modul)} / 1,35\% \text{ (Høj Modul)}$$

Udnyttelsesgrader ift. ULS (SM)

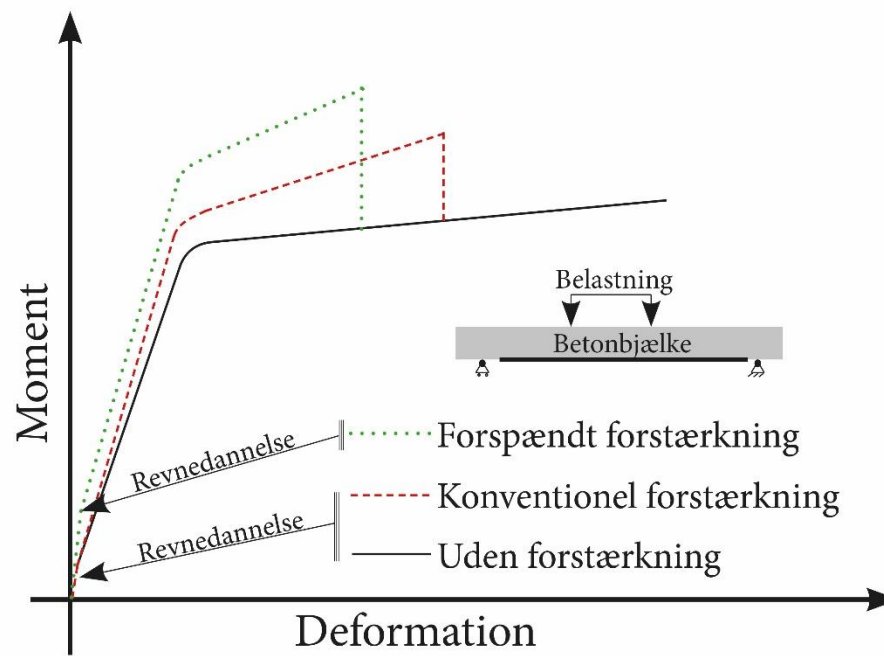
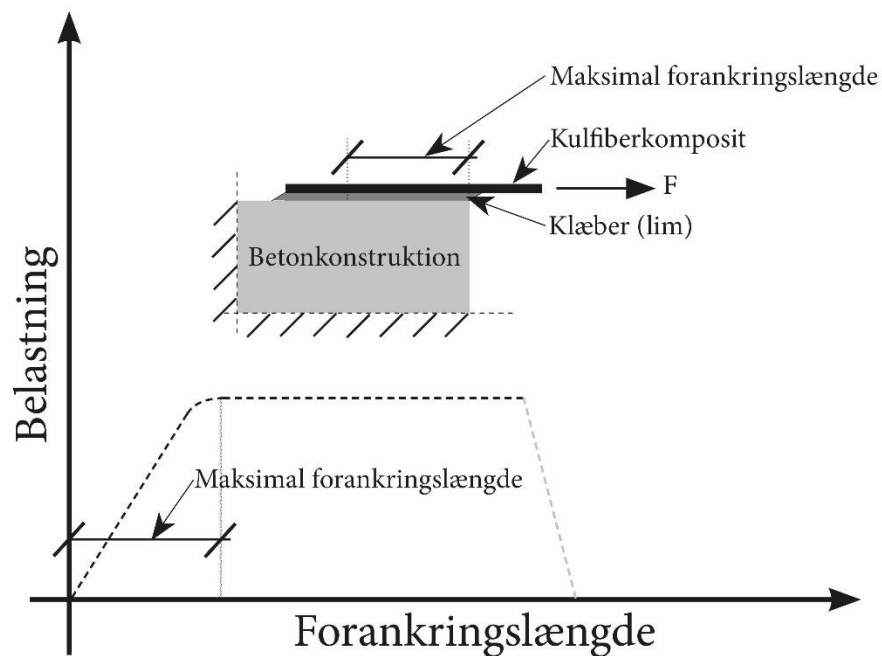
• Passiv EB-CFRP	$\Delta\varepsilon_{komposit,EB,limit} = 0,75\%$	~ 50%
• Passiv NSM CFRP	$\Delta\varepsilon_{komposit,NSM,limit} = 0,95\%$	~ 60%
• Aktiv CFRP	$\varepsilon_{komposit,aktiv,limit} = \varepsilon_{fp} + \Delta\varepsilon_{komposit,aktiv} \approx 1,15\%$	75-100%

Mekanisk forankring
Aktiv i SLS og ULS

Lim
Aktiv i ULS

Design

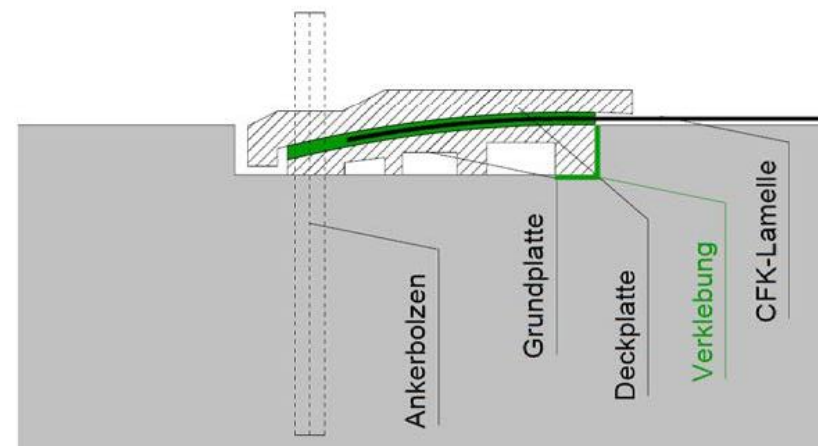
Ved design med kulfibersystemer anvendes en begrænsning af tøjningsniveauet i kulfibersystemet.

Design

Forankringsystem for kulfiberplader:

S&P ende-forankring	Lamelle-bredde	Tilladt forankrings-kraft	Plade-bredde	Pladelængde
Type 50	50 mm	75 kN	120 mm	Grundplade: 125 mm
Type 60	60 mm	90 kN	130 mm	
Type 80	80 mm	120 kN	150 mm	
Type 90	90 mm	135 kN	160 mm	Dækpladen: 155 mm
Type 100	100 mm	150 kN	170 mm	
Type 120	120 mm	180 kN	190 mm	
Type 150	150 mm	225 kN	220 mm	

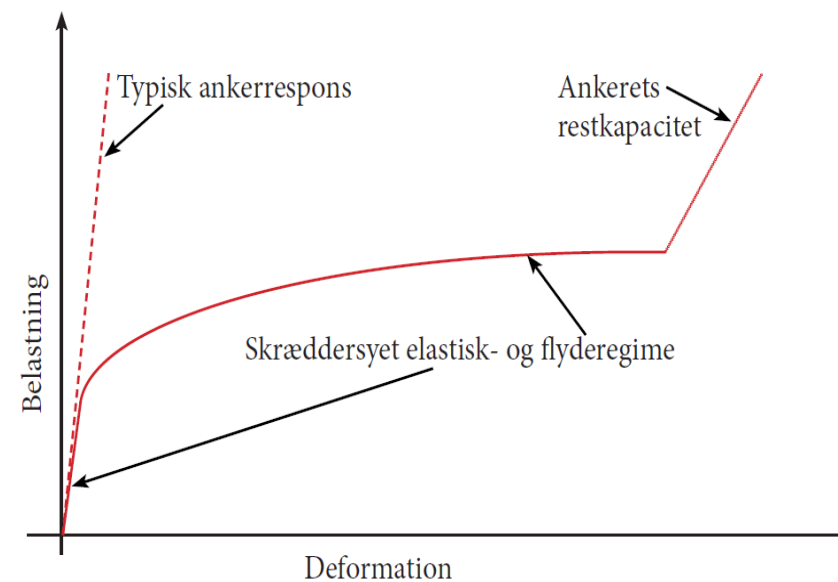
Design

Eksempel på forankringssystem for kulfiberstang d8mm:

Med et dette system kan vi øge duktilitet signifikant og forstærkningsrespons kan designes.

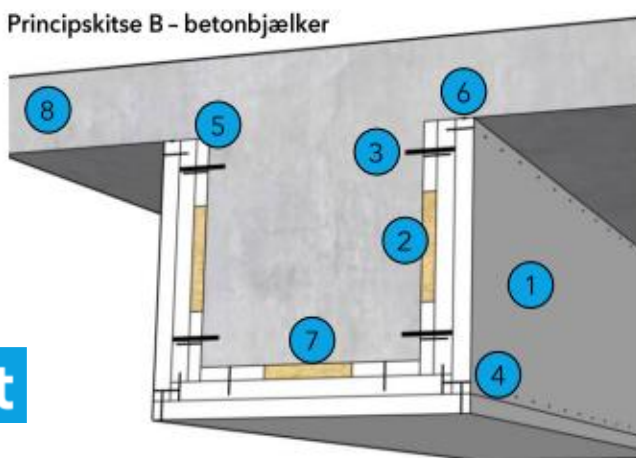
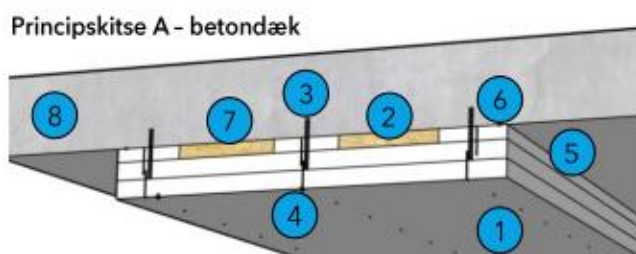
Anker respons,

Design

Ved design med kulfibersystemer skal man desuden tage højde for følgende:

- Brand = Check eksisterende konstruktion er sikret iht. brandklassekrav, hvis ikke skal der brandbeskyttes.

Konstruktion

- 1 PROMATECT®-L500 plade(r)
- 2 30 mm Rockwool Lamelmåtte, densitet 50 kg/m³.
- 3 Fischer Ekspressøm FNH
- 4 Klammer
- 5 30*150 mm PROMATECT®-L500 strimler
- 6 PROMASEAL®-A fugemasse
- 7 Kulfiber-eller metalbånd, bredde 20-375 mm
- 8 Beton, densitet min. 2250 kg/m³

Forudsætninger

- ✓ 1-sidet brandpåvirkning
- ✓ Indendørs montering
- ✓ Arealer: 320-1200 mm bredde, længde ubegrænset.
- ✓ Testet iht. EN 13381-3:2015 (Assm. PHA11129A)
- ✓ Brandeksponeringstid & temperatur, se tabel A-B.

Check Lim produkternes tekniske datablad og find T_g

T_g = glasomdannelsesstemperatur

Diverse FRP software programmer checker for brandtilfældet.

kilde

Promat

Design

Ved design med kulfibersystemer skal man desuden tage højde for følgende:

- UV lys = Ved UV påvirkning dækkes overfladerne med en UV bestandig maling eller mørtel.
- Fugtindhold i betonen (check produktkrav for epoxy produkterne).
- Er konstruktionen indendørs/udendørs? Temperatur og luftfugtighed har betydning for montagen.
- Ved forstærkningsdesign beregnet med design software skal man være opmærksom på de anvendte tekniske produktdata i softwaren, danner grundlag for dimensioneringen fra de forskellige leverandører.

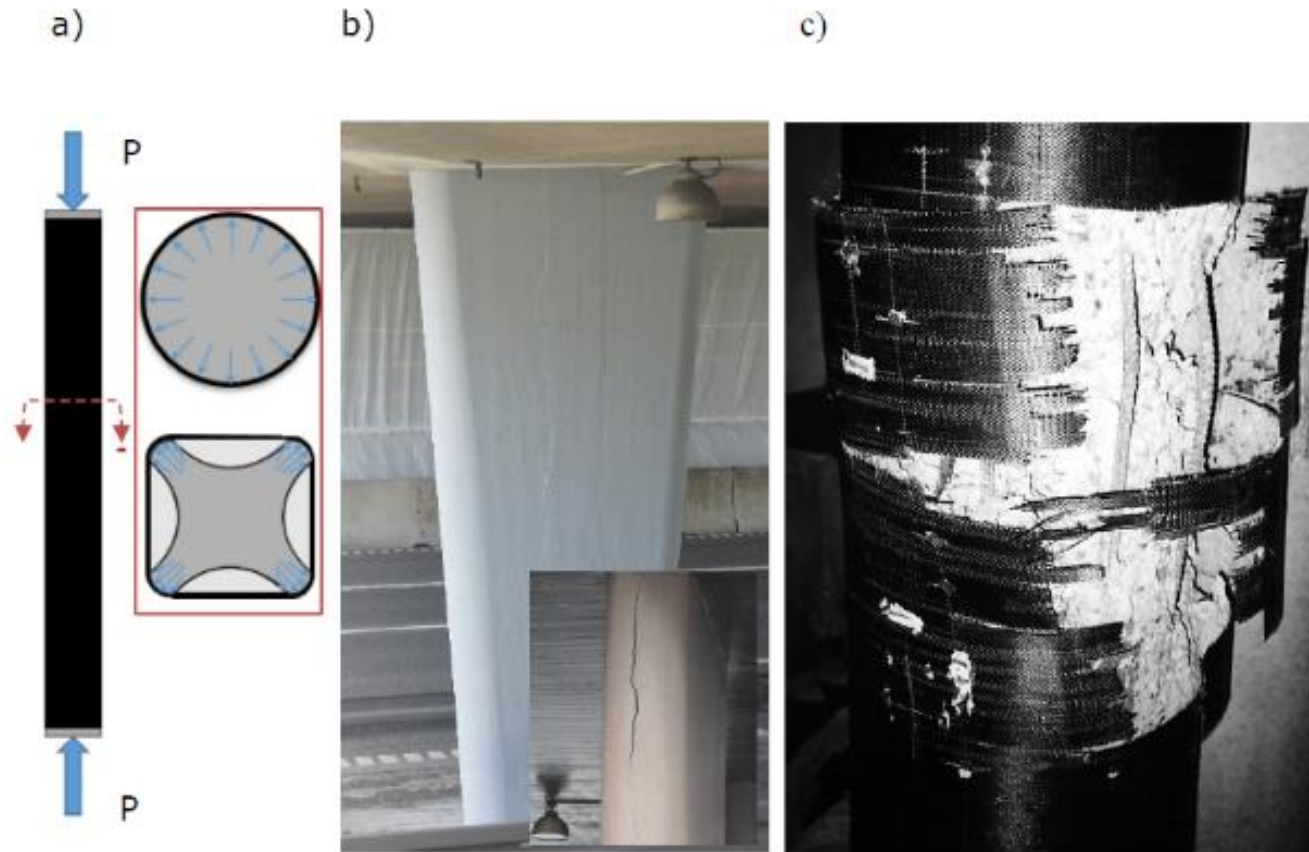

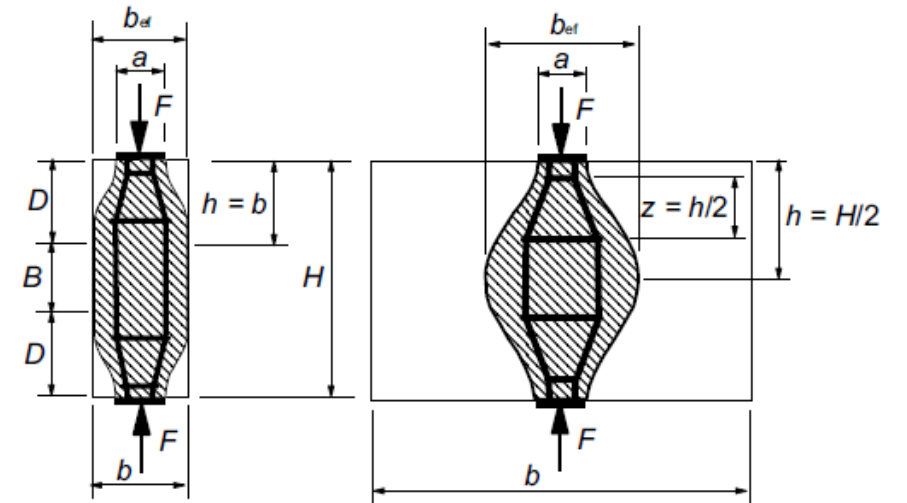
A Simpson Strong-Tie® Company

Design af søjleforstærkning

Forstærkning af søjler

Trækbånd i henhold til EN1992-1-1 6.5.3

$$b_{ef} = b$$

$$b_{ef} = 0,5H + 0,65a; a \leq h$$

B – Kontinuitetsområde

D – Diskontinuitetsområde

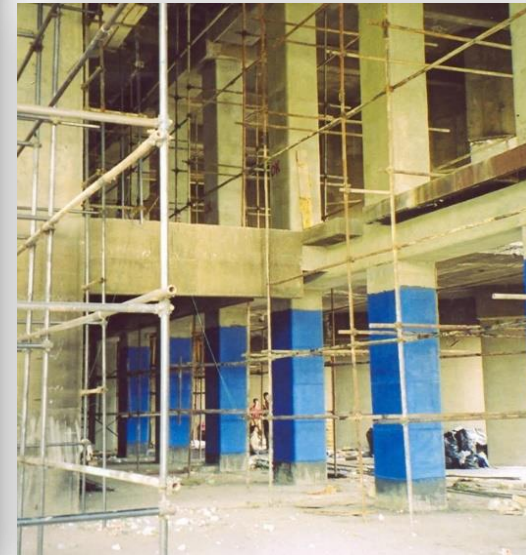
a) Partiell diskontinuitet

b) Full diskontinuitet

A Simpson Strong-Tie® Company

Eksempler

KAP. 20.4

Kulfiberforstærkning af betonkonstruktioner

Udarbejdet af
Morten Frost Kamphøener | Nordisk Markedschef
& Jacob W. Schmidt | Associate Prof. ved AAU

I samarbejde med

